

Jēkabpils novada Biržu bibliotēkas 2025. gada pārskats

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

- Īss situācijas apraksts:

Salas pagasts atrodas Daugavas kreisajā krastā. Tā teritorija ietilpst viena no lielākajām Daugavas salām – Vidsala (9km), no tās Salas pagasta nosaukums.

Apdzīvotā vietā „Birži” atrodas 13 km no Jēkabpils pie Neretas un Aknīstes ceļu atzarojuma.

Viens no nostāstiem apgalvo, ka apdzīvotas vietas nosaukums „Birži” cēlies no vārda „birze”. Pirms daudziem gadu simtiem šeit – Biržu novadā – bijuši biezi meži. Tos izcirtuši. Cīsmās auguši jauni koki un veidojušās birztales. No vārdiem „birzs”, „birzstalas” cēlies nosaukums „Birži”.

Biržu teritoriju šķērso maza, skaista upīte „Podvāze”. Paša ceļa malā, it kā katru garāmgājēju sveicinot, stāv baznīca. Anša Līventāla un mācītāja Lundberga atdusas vieta un pieminēklis ir Biržu baznīcas dārzā.

Jēkabpils novada Biržu bibliotēka atrodas Salas pagasta teritorijā.

Biržu bibliotēka atrodas 13 km no novada centra. Bibliotēkas apkalpošanas teritorijā atrodas Biržu pamatskola. Kā arī apdzīvotā vieta „Ošāni”.

No 2022. gadā bijušās Biržu pamatskolas telpas izmanto bibliotēka.

Jēkabpils novada Biržu bibliotēka ir pašvaldības izglītojoša, informatīva un kultūras struktūrvienība, kas Bibliotēku likumā noteikta kārtībā ir reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijā ar numuru BLB 1582.

Bibliotēkas tiesības nosaka Jēkabpils novada Biržu bibliotēkas reglaments. Savā darbībā bibliotēka ievēro Bibliotēku likuma un citu normatīvo aktu prasības.

Informācija par Bibliotēkas lietošanas noteikumiem pieejama Bibliotēkas informācijas stendā.

Bibliotēkas darbību finansē no Jēkabpils novada pašvaldības budžeta līdzekļiem.

- Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā nav notikušas.
- Pārskata periodā, pamatojoties uz bibliotēkas stratēģijā (attīstības plānā) definētajiem mērķiem, īpaša uzmanība tika pievērsta krājuma komplektēšanai, lai krājums būtu kvalitatīvi veidots.
- Bibliotēku akreditācija
Bibliotēkai ir vietējās nozīmes bibliotēkas statuss, atkārtoti akreditēta 2025. gadā.
2025. gada 03. septembrī izsniegta LR Kultūras ministrijas akreditācijas apliecība Nr. 306C

2. Finansiālais nodrošinājums

- Tabula “Bibliotēkas izdevumi” - vērtējums par finansējuma atbilstību bibliotēkas funkciju veikšanai un attīstībai (attīstību veicinošs, nodrošina tikai bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu, nepietiekams) + īsi secinājumi, salīdzinājums, analīze par pēdējiem 3 gadiem

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2023	2024	2025
Izdevumi kopā (EUR)	16246	18272	12512
Darbinieku atalgojums (bruto)	8978	10514	5992
Krājuma komplektēšana	1948	1904	2159

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēkas telpu iekārtojums ir funkcionāls un nodrošina ērtus apstākļus visām iedzīvotāju mērķgrupām. Bibliotēkas telpas ir gaišas un siltas, mēbeles ir labā tehniskā stāvoklī. Telpu remonts vai bibliotēkas pārvietošana uz citām telpām nav nepieciešama.

Tabula "IKT nodrošinājums bibliotēkā"

Gads	Ražošanas gads
Datori darbiniekiem	2021
Datori lietotājiem	2019, 2021
Planšetdatori	
Portatīvie datori	2021
Printeri	2019
Skeneri	
Kopētāji	
Multifunkcionālās iekārtas	2017
Interaktīvais tāfeles	
Spēļu konsoles	
3D printeri	
Videoprojektori	
Laminatori	2023
Fotoaparāti	
Čeku printeri	

Tīkla ātrdarbība no 4.0 Mbps lejuplādes ātrumu uz pietiekamu-robežās no 32 līdz 38 Mbps

4. Personāls

Bibliotēkā strādā viens darbinieks ar pilnu slodzi. Bibliotēkas vadītājam ir vidēja izglītība. Bibliotēkas vadītāja strādā no 1984. gada. 2025. gadā apmeklēti JGB organizētie pasākumi visa gada garumā. Tie norisinājās attālināti – MC Teams vietnēs, kā arī klātienē.

Tabula "Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi"

N.p.k.	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	JGB	Aktualitātes bibliotekārajā darbā, akreditācija.	3,5	Klātienē
2.	Jēkabpils Tehnoloģiju tehnikums	Sociālo tīklu uzturēšana un informācijas sagatavošana.	6	Klātienē

Sēlijas bibliotekāru rudens konferencē "Aktuālais Sēlijas bibliotēkās"

Noklausītās tēmas:

MI attīstības vēsture, tendences, nākotne.

Google rīki ikdienai un darbam. Google un MI.

MI bibliotēku darbam.

2025. gadā apmeklēti JGB organizētie pasākumi visa gada garumā. Tie norisinājās attālināti – MC Teams vietnēs, kā arī klātienē.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	107	110	126	+3% +15%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	23	24	25	+4% +4%
Bibliotēkas fiziskais apmeklējums	1723	1175	989	-32% -16%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	175	84	130	-52% +55%
Virtuālais apmeklējums	166	238	5967	+43% +241%
Izsniegumu kopskaits	3061	2553	1872	-17% -27%
<i>t.sk. bērniem līdz 18.g.</i>	68	73	56	+7% -23%
Izdevuma veidi:				
<i>grāmatas</i>	1040	1764	982	+70% -44%
<i>periodiskie izdevumi</i>	2021	751	890	
Bibliotēkārāis aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	24%	23%	27%	-1% +4%
Iedzīvotāju skaits	454	484	474	+7% -2%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.%</i>	17%	20%	21%	-3% +1%
<i>Iedzīvotāju bērnu skaits</i>	132	119	120	-10% +0,8%

Bibliotēkas apmeklējums un izsniegumu kopskaits ir samazinājies bibliotēkāres ilgstošas slimības dēļ.

- Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums

Bibliotēkā sniegtie pakalpojumi ir uzskaitīti lietošanas noteikumos un šie pakalpojumi tiek nodrošināti piešķirto budžeta līdzekļu ietvaros.

Sākot ar 01.01.2024- bibliotēka nodrošina KAC (klientu apkalpošanas centrs) pakalpojumus.

Iedzīvotāji var nākt un noskaidrot interesējošos jautājumus, kas skar pašvaldību un uzrakstīt pašvaldībai adresētos iesniegumus, veikt maksājumus.

- Sabiedrības, lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti (pētījumi, aptaujas, anketas u. tml.); jaunu lasītāju piesaiste

Pētījumi, anketas un aptaujas netika veiktas. Bibliotēka lasītāju viedokli izzina aptaujājot lasītājus mutiski, gan par vēlamo darba laiku, gan par iespieddarbu iegādāšanos un periodikas pasūtīšanu.

- Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām – īss situācijas raksturojums

Bibliotēka nav pieejama cilvēkiem ar funkcionālo spēju ierobežojumiem. Pakalpojumi cilvēkiem ar pārvietošanās grūtībām tiek nodrošināti piegādājot grāmatas.

- Pielāgotās literatūras pakalpojums reģionā

	Grāmatu skaits
Grāmatas palielinātā drukā	1
Grāmatas vieglajā valodā	

- Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām (uzņēmēji, bezdarbnieki, imigranti, mājsaimnieces, seniori, ģimenes u. c.), tematiskie pasākumi – situācijas raksturojums, skaitliskie dati nav tik būtiski
 - Uzziņu un informācijas darbs – īsi, aprakstoši (situācijas apraksts, vērtējums) – svarīgs pakalpojuma novērtējums

Konsultatīvo darbu ar bibliotēkas lietotājiem veic ik dienu tiekoties bibliotēkā. Daudziem bibliotēkas lietotājiem bija nepieciešama palīdzība interneta vidē-veikt izdrukas no internetbankas, aktivizēt bankas karti, veikt rēķinu apmaksu, aizpildīt VID deklarāciju.

- Bibliotēkas izglītojošā darbība (situācijas apraksts, vērtējums)

Pārskata periodā bibliotēkā netika organizētas mācības. Taču ikdienā bibliotēkas lietotājiem tiek piedāvāts individuāli apgūt viņiem vajadzīgās prasmes.

Bibliotēkas apmeklētājiem pieejami novada gada pārskati, bezmaksas informatīvais izdevums "Jēkabpils Novada vēstis" Ikviens sev interesējošo informāciju var iegūt apmeklējot novada mājas lapu www.jekabpils.lv un Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas mājas lapu www.jgb.lv, sadaļā Reģionu bibliotēkas

- Iekšzemes un starptautiskais SBA

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2023	2024	2025
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	76	75	26
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	2	1	38
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits			

6. Krājums

- Krājuma komplektēšanas politika un organizācija:

Krājuma komplektēšanas pamatā ir Jēkabpils novada pašvaldības piešķirtais finansējums. Krājuma papildināšanai nepieciešamos izdevumus bibliotēka apzina individuālajās sarunās ar lasītājiem, izmanto tīmekļa vietnes, datubāzes un izdevniecību katalogus. Krājuma satura veidošanas pamatā ir bibliotēkas reglamentējošie dokumenti, lietotāju intereses, pieprasījumu. Ievērojot krājuma komplektēšanas dokumentus, tiek pieņemti dāvinājumi no privātpersonām un sadarbības organizācijām.

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums" (Eiro)

	2023	2024	2025
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1948	1904	2159
<i>t. sk. grāmatām</i>	1397	1297	1454
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	10	64	176
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	551	607	705
<i>t.sk. citiem dokumentiem</i>			
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	4,29	3.93	4.55
Iedzīvotāju skaits	454	484	474

Tabula "Citi krājuma komplektēšanas avoti" (Eiro)

	2023	2024	2025
Nodots bezatlīdzībā/dāvinājumi	13	0	65
Projekti	10	7	10
Lietotāju aizvietotās	0	0	0
Kopā	23	7	75

Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

- Krājuma rādītāji:

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2023	2024	2025
Jaunieguvumi kopā	731	496	577
<i>t. sk. grāmatas</i>	131	104	185
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	32	29	49
<i>t. sk. bērniem</i>	7	10	33
Izslēgtie dokumenti	1049	783	558
Krājuma kopskaits	4472	3703	3815
t.sk. grāmatas	3074	2588	3258
t.sk. periodika	1396	1110	552
Izsniegums kopā	3061	2553	1872
t.sk. grāmatu izsniegums	1040	1764	982
t.sk. periodikas izsniegums	2021	753	890
Grāmatu krājuma apgrozība	0,34	0,68	0,30
Periodisko izdevumu apgrozība	1,45	0,68	1,61

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums"

Dabubāze	2023	2024	2025
Letonika	10		17
lejuplāžu skaits			
News	2		2
lejuplāžu skaits			
Citas			

- Krājuma un datubāzu popularizēšana

Kā redzams tabulā, jaunieguvumu skaits ir pieaudzis, kas pamatojams ar to, ka arī finansējums krājumam. 2025. gadā bija mazliet lielāks, turklāt krājumā tika pieņemti bibliotēkas lietotāju dāvinājumi. Ņemot vērā bibliotēkas lietotāju pieprasījumu pēc latviešu daiļliteratūras, kā arī izvērtējot katra gada jaunākās literatūras atbilstību lietotāju gaumei, šis jaunieguvumu skaits joprojām ir augsts. Bibliotēkas krājums ir kvalitatīvs un daudzpusīgs.

Ikviens bibliotēkas apmeklētājs var izmantot divas abonētās datubāzes-Letonika.lv un News.lv. Piekļuvi tām nodrošina Kultūras informācijas sistēmu centrs. Secinājums-jāturpina darbs pie šī pakalpojuma popularizēšanas.

- Programma "Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām"

Programmas "Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām" ietvaros, bibliotēka saņēma 10 grāmatas par 105,66 EUR.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

- Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

2025.gada lietotāji 25, apmeklējumi 130, izsniegums 56.

- Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana (spēles, puzzles, diski u. c.)

2025. gada bibliotēka iegādātas 33 bērnu grāmatas.

Krājuma kopējais apjoms sastāda aptuveni 25% no bibliotēkas kopējā fonda.

Bibliotēkā krājums bērniem un jauniešiem ir pietiekams un daudzpusīgs.

- Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes;

“Lasīsim kopā” pirmsskolas bērnu grupiņa.

Veidojam vēlējumu grāmatu.

Paldies par sadarbību Jēkabpils novada GB Bērnu un jauniešu nodaļas vadītājai Ilonai Švabei!

- Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi.

Secinājums- lielākā problēma darbā ar bērniem, bērnu nevēlēšanās lasīt. Vērojama tendence samazināties arī interneta bērnu lietotāju skaitam. Tas izskaidrojams ar to, ka pārsvarā cilvēkiem pašiem mājās ir datori un mobilās ierīces ar interneta pieslēgumu.

Skolēni vairāk izmanto bibliotēkas WI-FI pakalpojumus savos portatīvajos datoros un mobilajos tālruņos, jo tad internetu var izmantot ārpus bibliotēkas darba laika. Vairāk pieprasīts šis pakalpojums ir skolēnu mācību gada brīvlaikos, kā arī vasarā.

8. Novadpētniecība (vietējā kultūras mantojuma saglabāšana un attīstība)

Bibliotēkas pārskata periodā papildinātas novadpētniecības mapes.

Novadpētniecības krājums atrodas atsevišķā plauktā. Publikāciju kopijas un citi materiāli par novadniekiem apkopoti mapēs.

9. Projekti

Pārskata periodā bibliotēkā nav realizēts neviens projekts.

10. Publicitāte

Informācija par bibliotēku ir pieejama tīmekļa vietnēs

Jēkabpils Galvenās bibliotēkas mājas lapā www.jgb.lv,

Latvijas bibliotēku portālā www.biblioteka.lv, Latvijas kultūras karte www.kulturas.dati.lv un Facebook www.facebook.com

Bibliotēkas portālā izveidoti un ievietoti 24 jauni ieraksti. Katru gadu tiek atjaunota informācija Latvijas kultūras datu portālā “Kultūras dati”. Bibliotēkas tēla veidošanā liela nozīme ir arī informācijas resursu popularizēšanas pasākumiem – literatūras izstādēm, tematiskiem pasākumiem, apskatiem, konsultācijām. 2025. gadā bibliotēka sarīkoja 7 tematiskus pasākumus un tika izlikta 12 dažādas tematikas izstādes:

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Sadarbības partneru loks: Ir izveidota sadarbība ar Salas un Sēlpils pagastu pārvaldes vadītāju Anitu Bārzdiņu, kas atbalsta dažādās bibliotēkas aktivitātēs – nodrošina transportu, piedalās bibliotēkas organizētajos pasākumos.

Jēkabpils novada Galvenā bibliotēka-profesionālā darba pārraudzība, apmācības, semināri, informācijas ievietošana par pasākumiem bibliotēkā. Reģiona bibliotēku kolēģi- SBA pakalpojuma nodrošināšanā, bibliotekāro darba jautājumu risināšanā. Salas valsts un pašvaldības vienotais klientu centrs (Salas VPVKAC)- klientu apkalpošanas darba jautājumu.

Pielikumi

Ļubovas Kutkevičjus pārlišu gleznu izstāde

“Ziedi - tā ir dzeja” literārā pēcpusdiena

Neparasti salāti. Draudzīga kopā sanāksšana ar ēdienu un grāmatām.

Līvas Dzērves darinātās rotaļlietas “ Mazie brīnumi dzijas valstībā”

Mandalu krāsošana ir radoša nomierinoša nodarbe un arī vienkārši patīkama radoša izpausme.

Piparkūku smaržu svētki.

Lasītāko grāmatu tops – 10 lasītākās grāmatas

Lusiņa Signe. Par mums meitenes.
Dakosta Melisa. Visa debesu zilgme.
Freimane Gunita. Darījums ar likteni.
Kellija Ketija. Ģimenes ceļi.
Perēna Valērija. Svētdienās aizmirstie.
Andrea Žans Batists. Nomodā par viņu.
Vaheerjoki- Honkala Sāra. Gleznotāja mūza.
Čemberlena Diāna. Sapņu meita.
Poga Laima. Notiesātie.
Mensela Džila. Apsoli man.